

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів
України
від _____ 2021 р. № _____

СТРАТЕГІЯ
державної політики щодо наркотиків на період до 2030 року

Проблема, яка потребує розв'язання

Інтеграція України до світової та європейської спільноти, виконання визначених Організацією Об'єднаних Націй (далі - ООН) Цілей сталого розвитку вимагає удосконалення політики у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, відповідно до принципів інтегрованого та збалансованого підходу, що має відповідати як потребам забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю, безпеки громадян, так і неухильного дотримання прав та свобод людини.

Відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, Україною взято зобов'язання вести боротьбу з організованою злочинністю та легалізацією (відмиванням) коштів, зменшувати постачання та попит на незаконні наркотичні засоби.

Розлади психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин несуть значні ризики для громадського здоров'я та суспільного добробуту економіки та національної безпеки держави. Окрім формування залежності та підвищення ризику смерті внаслідок передозувань, зловживання психоактивними речовинами пов'язано із підвищеним ризиком інфікування ВІЛ, туберкульозом, вірусними гепатитами В та С, створенню передумов для аварій, травматизму та нещасних випадків, а також для насильства, самогубства та інших соціально-небезпечних явищ.

Відповідно до аналізу оцінки смертності проведеного Управлінням ООН з наркотиків і злочинності, смертність, безпосередньо спричинена вживанням наркотиків, зросла за період з 2000 до 2015 року на 60 відсотків.

Зменшення попиту на наркотичні засоби, що знаходяться в незаконному обігу передбачає як популяризацію здорового способу життя, вжиття заходів із збереження здорового та працездатного населення держави, так і раннє виявлення проблем залежності та інших розладів психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин, своєчасне та якісне надання біопсихосоціальної допомоги особам, що її потребують, їх ресоціалізацію.

Зменшення попиту на наркотики мінімізує їх пропозицію, та, як наслідок, оптимізує фінансові та матеріальні витрати на організацію протидії цьому соціально-небезпечному явищу.

Зниження пропозиції на незаконному ринку наркотиків, протидія їх незаконному обігу, боротьба з організованим злочинними угрупованнями у сфері наркобізнесу мають носити системний наступальний характер, направлений передусім на ліквідацію каналів постачання наркотиків та торгівлі ними.

Розширення доступу до програм зменшення шкоди, профілактики, діагностики та лікування є ключовими складовими ефективної державної політики щодо наркотиків.

Забезпечення доступу до наркотичних лікарських засобів для осіб, які цього потребують за медичними показниками вимагає термінового вирішення.

Проведеним аналізом здійснених заходів, на виконання завдань Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 735-р (Офіційний вісник України 2013 р., № 76, ст. 2829), встановлено, що поставлених цим документом цілей досягнуто не було. Вирішення цієї проблеми має ґрунтуватися на ретельному вивченні причин та обставин не досягнення цілей попередньої Стратегії, що дозволить скорегувати пріоритетні напрями, із урахуванням наявної ситуації та вимог сьогодення.

Мета і строки реалізації цієї Стратегії

Метою цієї Стратегії є зменшення попиту на психоактивні речовини, забезпечення протидії їх незаконному обігу, покращення стану дотримання прав людини і соціального, медичного, психологічного та економічного добробуту населення держави через популяризацію здорового способу життя та створення для цього відповідних умов, в тому числі для дітей, підлітків та молоді, а також покращення доступності наркотичних лікарських засобів, надання якісної біопсихосоціальної допомоги для осіб, які цього потребують, та програм зменшення шкоди.

Для досягнення зазначеної мети необхідним є переорієнтація заходів протидії незаконному обігу психоактивних речовин від кримінально-караних до адміністративно-виправних, біопсихосоціальних та профілактичних.

Стратегія базується на таких стратегічних пріоритетах:

профілактика вживання психоактивних речовин, без медичних показань, та підвищення поінформованості населення (запобігання зловживанню, підвищення обізнаності про шкідливий вплив наркотиків);

підвищення рівня громадської безпеки (спрямованість на протидію організованій наркозлочинності, відмиванню коштів та на активізацію

виявлення каналів незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів);

припинення незаконного виробництва та переробки наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;

забезпечення доступу до необхідних профілактичних засобів та ефективних методів лікування осіб, які мають розлади психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин;

впровадження ефективних заходів зі зниження ризику та шкоди для здоров'я осіб, які мають розлади психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин;

забезпечення прав на лікування та профілактику осіб з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин, які перебувають в установах відбування покарань та слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби;

вдосконалення нормативно-правових актів України шляхом розробки, узгодження і внесення змін, необхідних для ефективного виконання завдань визначених цією Стратегією.

Основними принципами цієї Стратегії є:

дотримання прав людини та недопущення дискримінації та стигматизації осіб з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин;

пріоритетність права на здоров'я – справедливого, безперешкодного доступу людей, які вживають наркотики та осіб з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин, до медичної та соціально-психологічної допомоги (профілактики, діагностики, лікування, реабілітації, ресоціалізації та інше) та послуг зі зменшення шкоди;

гуманність – забезпечення пріоритетності права на здоров'я та справедливого, безперешкодного доступу пацієнтів, що потребують хірургічного втручання, знеболення, долучення до програми замісної підтримувальної терапії та, у інших випадках, до наркотичних лікарських засобів, до лікування, до послуг з профілактики, зменшення шкоди, діагностики та біопсихосоціальної допомоги;

прозорість та відкритість – надання громадськості інструментів її змістовного залучення та впливу і забезпечення належної підзвітності, а також відповідальності суб'єктів управління;

ґрунтовність – формування підходів на основі доказових, експертних та об'єктивних даних з усвідомленням послідовності процесів та з урахуванням оптимального використання наявних та потенційних ресурсів;

проактивність – формування державної політики та заходів у режимі випередження прогнозованих викликів та із забезпеченням можливості внесення обґрунтованих корективів з метою вдосконалення підходів до реалізації цієї Стратегії;

вимірюваність цілей та критичного оцінювання – визначення чітких проміжних та кінцевих цілей та завдань, ефективність досягнення яких може бути виміряна та оцінена;

міжсекторальна співпраця – ефективна взаємодія, координація спільних зусиль та ефективне врядування шляхом розподілу повноважень між виконавцями відповідно до їх повноважень та притаманних їм функцій;

спадкоємність та наступність – збереження орієнтації на цілі та завдання визначених цією Стратегією незалежно від політичних чи інших чинників, накопичення та передача позитивного досвіду, управлінського, наукового та технічного потенціалу;

наукова обґрунтованість та інноваційність – активізація розробки, впровадження та використання нових технологій для вдосконалення моніторингу, аналізу й реагування на загрози.

У цій Стратегії терміни вживаються в такому значенні:

вторинна профілактика – комплекс медичних, соціально-психологічних, юридичних заходів, спрямований на роботу з дітьми, підлітками та молоддю, націлений на попередження вживання ними наркотичних засобів та психотропних речовин без медичних показань;

державна політика щодо наркотиків – стратегія і тактика діяльності держави та суспільства у сферах контролю за обігом психоактивних речовин, у тому числі наркотичних лікарських засобів, протидії їх незаконному обігу, профілактики зловживання ними, популяризації здорового способу життя як способу профілактики зловживання, забезпечення доступу до якісних послуг з діагностики, біопсихосоціальної допомоги, реабілітації та ресоціалізації а також зменшення шкоди для осіб, що мають розлади психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин;

наркотики – хімічні речовини рослинного чи синтетичного походження, що викликають зміну психічного стану людини, систематичне вживання яких формує залежність від них; наркотиками у широкому значенні є наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги і прекурсори, обіг яких регулюється законом і такі, обіг яких суперечить державній політиці щодо наркотиків;

наркоситуація – сукупність умов та обставин, які відображають стан та рівень легального і незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та з урахуванням яких визначається комплекс лікувально-профілактичних, соціально-реабілітаційних і правоохоронних заходів;

наркотичні лікарські засоби – зареєстровані в установленому порядку медичні препарати, що містять наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, порядок обігу яких встановлено нормативно-правовими актами;

нові психоактивні речовини (далі – НПАР) – речовини природні чи синтетичні, препарати, рослини, не включені до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770 (Офіційний вісник України 2000 р., № 19, ст. 789), а також до Єдиної конвенції про наркотичні засоби 1961 року або Конвенції про психотропні речовини 1971 року, вживання яких викликає зміну психічного стану людини, формує залежність і становить загрозу для здоров'я населення;

первинна профілактика – комплекс заходів соціально-психологічного, соціально-педагогічного та юридичного характеру, спрямований на запобігання негативному впливу біологічних і соціально-психологічних факторів на формування особистості, які можуть призвести до вживання наркотичних засобів та психотропних речовин без медичних показань;

психоактивні речовини (далі – ПАР) – наркотичні засоби та психотропні речовини, рослини, включені до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770 (Офіційний вісник України 2000 р., № 19, ст. 789);

селективна профілактика – діяльність, спрямована на запобігання залученню окремих категорій осіб, визначених як уразливі, зокрема дітей і молоді, до вживання психоактивних речовин;

стигматизація наркозалежних осіб та наркоспоживачів – ситуація, що створює передумови для порушення прав людини щодо наркозалежної особи, обумовлена негативним ставленням до цієї особи з боку суспільства та представників органів влади;

третинна профілактика – комплекс заходів соціально-психологічного і юридичного характеру, що мають на меті запобігання поновленню вживання наркотиків наркозалежними, які пройшли курс реабілітації і знаходяться в стані стійкої ремісії;

універсальна профілактика – діяльність, спрямована на попередження вживання психоактивних речовин через інформування громадськості про шкоду і наслідки зловживання ними та пропаганду здорового способу життя;

цілеспрямована профілактика – діяльність, спрямована на осіб, які вже вживають психоактивні речовини, націлена на попередження формування у них наркотичної залежності.

Функції та повноваження суб'єктів формування та реалізації державної політики щодо наркотиків

Суб'єктами формування і реалізації державної політики щодо наркотиків є:

Президент України – з питань визначення і формування державної політики щодо наркотиків та її стратегічних засад і напрямів;

Верховна Рада України – у сфері законодавчого забезпечення державної політики щодо наркотиків;

Кабінет Міністрів України – з питань концептуального розроблення державної політики щодо наркотиків як складової частини національної безпеки держави, в тому числі соціальної, економічної, а також з питань забезпечення взаємодії всіх суб'єктів державної політики щодо наркотиків з метою мінімізації наслідків вживання та розповсюдження наркотиків;

МОЗ – у сфері формування державної політики з питань обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, профілактиці та протидії їх вживанню без медичних показань, координації діяльності органів виконавчої влади із зазначених питань; сфері створення, виробництва, контролю якості та реалізації наркотичних лікарських засобів; надання медичної допомоги щодо їх застосування; лікування, реабілітації наркозалежних осіб;

МВС – у сфері забезпечення реалізації державної політики щодо боротьби із злочинністю, зокрема в контексті цієї Стратегії, з організованою злочинністю та наркобізнесом, незаконним обігом наркотиків та правопорушеннями, пов'язаними з розповсюдженням, обігом чи вживанням наркотиків;

Нацполіція – у сфері протидії незаконному обігу наркотиків, запобігання витоку наркотиків з об'єктів їх легального обігу в нелегальний, попередження та розкриття злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, а також проведення профілактичних заходів у цій сфері;

СБУ – у сфері протидії незаконному міжнародному обігу наркотиків, проведення контррозвідувальних і оперативно-розшукових заходів, попередження, запобігання та розкриття злочинів в організованих формах, що вчиняються на транснаціональному рівні;

Офіс генерального прокурора – у сфері здійснення протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів в межах покладених на нього завдань та визначених функцій;

Адміністрація Держприкордонслужби – у сфері реалізації завдань, пов'язаних з протидією незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів транскордонного характеру, контрабандній діяльності, у тому числі у взаємодії із компетентними органами та військовими формуваннями іноземних держав, міжнародними організаціями в порядку і на засадах, установлених законодавством;

Держмитслужба – у сфері боротьби з порушеннями під час застосування законодавства з питань державної митної справи, виявлення, попередження, припинення контрабанди наркотиків;

Мін'юст – у сфері формування державної правової політики, в тому числі регулювання обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів;

Держлікслужба – у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів, у тому числі медичних імунобіологічних препаратів (далі - лікарські засоби), медичної техніки і виробів медичного призначення (далі - медичні вироби), та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу;

МОН, Мінсоцполітики, Мінмолодьспорт та інші центральні органи виконавчої влади – у сфері профілактики вживання психоактивних речовин;

заклади охорони здоров'я, реабілітаційні центри незалежно від форми власності – у сфері надання медичної та соціально-психологічної допомоги, реабілітації та ресоціалізації а також зменшення шкоди, ефективного застосування наркотичних лікарських засобів при хронічних патологічних станах;

органи місцевого самоврядування – у сфері організації виконання законодавства з питань обігу психоактивних речовин на відповідних територіях в межах їх повноважень;

громадські, неурядові та міжнародні організації – у сфері надання консультативної, технічної, просвітницької, соціально-психологічної допомоги та ресоціалізації.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Стратегічні цілі розподілені відповідно до основних векторів реалізації цієї Стратегії на:

популяризацію здорового способу життя, зменшення попиту на психоактивні речовини;

протидію незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів, а також зменшення пропозицій таких засобів і речовин, які знаходяться у незаконному обігу та своєчасне їх вилучення;

забезпечення доступності наркотичних лікарських засобів для осіб, які цього потребують;

надання своєчасних та якісних послуг із діагностики, профілактики, медичної та соціально-психологічної допомоги особам з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин, а також доступності комплексних програм зменшення шкоди.

Оперативні цілі визначають проміжні кроки та напрями діяльності, сукупність та взаємозв'язаність яких є інструментами досягнення стратегічних цілей.

Стратегічна ціль 1. Популяризація здорового способу життя, зменшення попиту на психоактивні речовини.

Забезпечення збереження здорового та працездатного населення держави, формування навичок здорового способу життя особливо у дітей, підлітків та молоді, а також осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах та осіб, що знаходяться в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби.

Оперативна ціль 1. Запобігти залученню населення до зловживання психоактивних речовин.

Завдання:

імплементувати в національну державну політику найкращі міжнародні рекомендації та доведені практики профілактики вживання психоактивних речовин без медичних показань;

розробити національні стандарти з профілактики зловживання наркотичними речовинами, що може призвести до систематичного вживання, формування залежності та подальших розладів психіки та поведінки;

впровадити загальнонаціональні та місцеві заходи з підвищення загального рівня поінформованості та розуміння сутності та масштабів проблем, пов'язаних з вживанням психоактивних речовин, особистих ризиків та наслідків такого зловживання, способів їх уникнення серед дітей, підлітків, молоді, осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, осіб, що знаходяться в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах та осіб, які перебувають на обліку в органах пробації Державної кримінально-виконавчої служби;

впровадити комплексні комунікаційні програми, спрямовані на населення у цілому, особливо на дітей, підлітків, молодь, осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, осіб, що знаходяться в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах та осіб, які перебувають на обліку в органах пробації, включаючи програми, спрямовані на розвиток життєвих навичок громадян, задля формування свідомого і відповідального ставлення до власного здоров'я;

впровадити програми щодо подолання посттравматичного стресового розладу;

впровадити програми щодо запобігання зловживанню психоактивними речовинами здобувачами освіти;

впровадити інформаційні і освітні заходи, спрямовані на розвиток батьківських навичок у контексті запобігання вживання наркотичних засобів та психотропних речовин не за медичними показаннями;

забезпечити проведення інформаційних і освітніх заходів з педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками закладів

освіти та працівниками надавачів соціальних послуг, які спрямовані на розвиток компетенцій первинної профілактики;

впровадити комплексні заходи спрямовані на покращення психологічного клімату в закладах освіти та протидії булінгу (цькуванню);

розробити та впровадити програми щодо запобігання вживанню психоактивних речовин в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах;

посилити співпрацю з органами місцевого самоврядування, яка буде направлена на здійснення спільних заходів щодо популяризації здорового способу життя та створення умов для його реалізації.

Оперативна ціль 2. Попередити зловживання/формування залежності у осіб, які вживають психоактивні речовини.

Завдання:

законодавчо закріпити проведення постійної медійної кампанії проти вживання та розповсюдження наркотиків із визначенням відповідальних серед представників телебачення, радіомовлення та засобів масової інформації;

впровадити програми раннього скринінгу вживання психоактивних речовин з подальшим супроводом у ході отримання послуг з діагностики, медичної та соціально-психологічної допомоги та проведення короткострокових втручань;

досягти високого рівня обізнаності психологів, медичних та соціальних працівників, працівників молодіжних центрів, викладачів та наукових співробітників закладів освіти, надавачів соціальних послуг, роботодавців та представників трудових колективів та військовослужбовців, а також батьків або осіб, які їх заміщують, щодо ознак, які можуть свідчити про вживання дітьми, підлітками та молоддю психоактивних речовин, а також щодо алгоритму їх дій у разі виявлення цих ознак;

розробити та впровадити алгоритми міжсекторальної взаємодії та роботи мультидисциплінарних команд по роботі з дітьми, підлітками та молоддю, які вживають психоактивні речовини та мають фактори особистої вразливості щодо зловживань та формування залежностей;

розробити та впровадити алгоритми міжсекторальної взаємодії мультидисциплінарних команд по роботі з особами, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби та осіб, які перебувають на обліку в органах пробації;

розробити та впровадити діджиталізацію процесу запобігання доступу до робіт з підвищеною небезпекою осіб, які мають ознаки сп'яніння;

спрямувати діяльність всіх суб'єктів державної політики щодо наркотиків на зниження незаконного попиту на наркотики, що включає профілактику, подолання стигматизації, лікування та реабілітацію осіб з розладами психіки

та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин, а також ефективну протидію правоохоронних органів незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.

Стратегічна ціль 2. Протидія незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів, а також зменшення пропозицій таких засобів і речовин, які знаходяться у незаконному обігу та своєчасне їх вилучення.

Мінімізація наявності у незаконному обігу психоактивних речовин, у тому числі їх нових форм, зменшення можливостей для витоку у незаконний обіг наркотичних лікарських засобів.

Основна ціль правоохоронних органів - організація протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, виявлення, недопущення вчинення та розкриття правопорушень, а також проведення профілактичних заходів направлених на зменшення пропозиції таких засобів та речовин у незаконному обігу.

Ефективність правоохоронної діяльності у цій сфері повинна підвищуватися насамперед за рахунок виявлення та припинення контрабанди наркотичних засобів, психотропних речовин, незаконного виготовлення та розповсюдження їх на території держави, а також недопущення надходження в незаконний обіг наркосировини та прекурсорів для незаконного виготовлення наркотиків, для чого необхідно:

Оперативна ціль 1. Зменшити кількість доступних на нелегальному ринку психоактивних речовин.

Завдання:

перекриття каналів ввезення наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів на територію України, вивезення з території України, транзиту через територію України;

виявлення та припинення розповсюдження нових психоактивних речовин;

припинення діяльності місць незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів;

забезпечення виявлення та документування пов'язаної з наркобізнесом, протиправної діяльності організованих злочинних угруповань;

недопущення обігу аналогів або нових форм наркотичних засобів або психотропних речовин, заборонених до обігу на території України згідно із законодавством;

проведення оперативно-розшукових заходів, спрямованих на боротьбу з відмиванням доходів, отриманих від злочинної діяльності, пов'язаної з незаконним обігом наркотиків, вдосконалення законодавства в частині

врегулювання розшуку та конфіскації активів, отриманих від незаконного обігу наркотиків;

проведення заходів, спрямованих на протидію розповсюдженню наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів з використанням мережі Інтернет, настінних графіті;

посилення роботи дільничних офіцерів поліції із інформування громадян своєї дільниці про відповідальність за незаконні дії із наркотиками та наркотичними лікарськими засобами та шкоду для здоров'я людини від вживання наркотиків без медичних показань; із контролю за особами, що перебувають на обліку;

запобігання незаконному використанню наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів та наркотичних лікарських засобів;

проведення контррозвідувальних та оперативно-розшукових заходів, спрямованих на викриття та припинення спроб використання членами терористичних організацій та інших злочинних угруповань доходів, отриманих в результаті наркобізнесу, для фінансування своєї діяльності;

проведення щорічних оперативно-профілактичних заходів із виявлення і знищення незаконних посівів нарковмісних рослин виду мак снотворний та рослини роду коноплі, недопущення незаконного отримання з таких рослин наркосировини;

забезпечення постійного вдосконалення матеріально-технічної бази лабораторій, які здійснюють дослідження наркотиків, у тому числі експертно-криміналістичних, забезпечення безперервності надходження до них порівняльних зразків, стандартів наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Оперативна ціль 2. Попередити виток наркотичних лікарських засобів через впровадження ефективних заходів державного регулювання та контролю.

Завдання:

запровадження системи попередження витоку підконтрольних речовин з об'єктів їх легального обігу в нелегальний;

визначення порядку діяльності, пов'язаної з обігом стандартних зразків наркотиків державними спеціалізованими установами – суб'єктами судово-експертної діяльності;

запровадження нових технологій отримання інформації про факти незаконного обігу наркотиків, зокрема їх продаж через Інтернет, способи контрабанди та приховування слідів злочину, виробництва і створення нових видів психоактивних речовин та їх комбінацій;

удосконалення механізму міжвідомчої взаємодії у сфері протидії наркозлочинності шляхом обміну інформацією, досвідом роботи, проведенням спільних заходів, участі у науково-дослідних розробках та дослідженнях;

вдосконалення порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у закладах охорони здоров'я усіх форм власності, виробництва і реалізації суб'єктами господарювання фармацевтичного ринку, у тому числі встановлення предметно-кількісного та рецептурного обліку лікарських засобів, що містять малу кількість наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, запровадивши при цьому юридичну відповідальність за порушення правил їх обігу;

запровадження обов'язкової апробації легальних посівів рослин маку та конопель, які містять наркотичні засоби;

створення автоматизованої системи моніторингу обігу та використання наркотиків із забезпеченням онлайн доступу, від моменту ввезення на територію України або виробництва на території України до надходження до аптечних закладів та закладів охорони здоров'я і інших установ, підприємств, організацій, діяльність яких пов'язана з їх обігом;

вдосконалення законодавства щодо протидії розповсюдженню наркотиків з використанням мережі Інтернет;

вдосконалення законодавства з метою забезпечення нормативно-правового регулювання профілактики вживання та збуту наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів у громадських будинках та спорудах (ресторани, кафе, бари, нічні клуби, кінотеатри, тощо), встановлення відповідальності власників таких закладів за недотримання вимог щодо забезпечення такої профілактики.

Оперативна ціль 3. Недопущення обігу аналогів або нових психоактивних речовин.

Завдання:

створення системи раннього оповіщення появи в незаконному обігу на території України нових психоактивних речовин та розроблення механізму збирання інформації про такі речовини, які ще не перебувають під контролем, включаючи інформацію про їх хімічний склад, форми зловживання, канали збуту, торгові найменування та походження;

спрощення механізму доповнення переліку аналогів наркотичних засобів та психотропних речовин у разі їх виявлення;

розроблення та затвердження порядку віднесення речовин до наркотичних засобів, психотропних речовин з метою запровадження прискореного механізму віднесення речовин до аналогів наркотичних засобів та психотропних речовин;

запровадження порядку вилучення із незаконного обігу аналогів або нових форм психоактивних речовин та визнання їх предметом правопорушення;

ведення реєстру аналогів психоактивних речовин, що вилучаються із незаконного обігу;

своєчасне інформування компетентних органів стосовно виявлення аналогів або нових психоактивних речовин та їх комбінацій.

Оперативна ціль 4. Зміцнення кадрового потенціалу правоохоронних органів.

Завдання:

проведення навчань (тренінгів), у тому числі міжнародних, працівників правоохоронних органів, роботодавців, представників Державної кримінально-виконавчої служби, керівників військових формувань та інших, з метою підвищення їх професійного рівня;

забезпечення участі та проведення тематичних семінарів та зустрічей про методи профілактики розладів психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин;

врахування європейського досвіду щодо підвищення кваліфікації та професійних навичок правоохоронних органів, у тому числі з розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків;

вдосконалення міжнародного співробітництва у сфері попередження, викриття та припинення діяльності транснаціональних наркоугруповань, які використовують територію України як ринок збуту наркотиків та для налагодження транзитного переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин їх аналогів та прекурсорів територією України;

обмін досвідом та інформацією з зарубіжними партнерами, та іншими урядовими та неурядовими організаціями щодо новітніх методів протидії наркозлочинності.

Стратегічна ціль 3. Забезпечення доступності наркотичних лікарських засобів для осіб, які цього потребують.

забезпечити дотримання прав та свобод громадян на якісне та своєчасне знеболення, отримання за призначенням лікаря наркотичних лікарських засобів, внесених до Державного реєстру лікарських засобів України, у тому числі тих, що використовуються для наукових цілей;

сприяти спрощенню механізму отримання ліцензій на провадження діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів суб'єктами господарювання у сфері охорони здоров'я;

сприяти задоволенню потреб населення у лікарських засобах, які містять наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори шляхом розширення

їх виробництва та забезпечити їх доступність, у тому числі у віддалених районах в умовах аптечних закладів.

Оперативна ціль 1. Забезпечити доступ до лікування з використанням наркотичних лікарських засобів.

Завдання:

запровадження системи контролю за дотриманням протоколів лікування за нозологіями, у тому числі щодо своєчасності призначення наркотичних лікарських засобів;

запровадження електронного рецепту щодо лікарських засобів, які містять наркотичні засоби, психотропні речовин і прекурсори;

удосконалення порядку ввезення в Україну наркотичних лікарських засобів з метою створення можливості продовження лікування, розпочатого поза межами України;

розроблення порядку використання наркотичних лікарських засобів для надання медичної допомоги військовослужбовцям та особам рядового і начальницького складу, які виконують завдання під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, під час дії воєнного, надзвичайного стану, особливого періоду;

сприяння реєстрації та впровадженню нових видів наркотичних лікарських засобів, у тому числі спрощення їх ввезення на територію України;

створення системи державної підтримки виробників лікарських засобів та аптечних закладів, які мають ліцензії на провадження діяльності з обігу наркотичних лікарських засобів, з метою розширення їх переліку та доступності;

перспективне формування державного замовлення на закупівлю лікарських засобів, які містять наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, у виробників, що зареєстровані та здійснюють діяльність на території України;

сприяння вітчизняному виробництву та використанню в умовах стаціонарного та амбулаторного лікування таблетованими та пролонгованими формами опіодних анальгетиків.

Оперативна ціль 2. Сприяння розвитку паліативної допомоги.

Завдання:

системне проведення національної оцінки потреби у паліативній допомозі та необхідних наркотичних лікарських засобах, передусім для полегшення болю;

розроблення та прийняття відповідно до принципів ВООЗ стандартів та клінічних протоколів надання паліативної допомоги;

створення необхідних умов для безпечного використання наркотичних лікарських засобів в умовах стаціонару вдома;

включення обов'язкового навчального курсу з паліативної допомоги в освітні програми підготовки студентів і післядипломної перепідготовки лікарів, фельдшерів, молодшого медичного персоналу, консультантів та соціальних працівників.

Стратегічна ціль 4. Надання своєчасних та якісних послуг із діагностики, профілактики, медичної та соціально-психологічної допомоги особам з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин, а також доступності комплексних програм зменшення шкоди.

Забезпечити дотримання прав та свобод громадян на якісне та своєчасне отримання послуг із діагностики, профілактики, біопсихосоціальної допомоги, а також доступності до комплексних програм зменшення шкоди.

Оперативна ціль 1. Організувати надання послуг із діагностики, медичної та соціально-психологічної допомоги, реабілітації та ресоціалізації для осіб, з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин та забезпечення доступу до програм зменшення шкоди.

Завдання:

внесення змін в існуючі стандарти надання біопсихосоціальної допомоги особам з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин;

розроблення та введення в дію національних процедур та стандартів виявлення, підтвердження ознак наркотичного сп'яніння, діагностики стану наркотичного сп'яніння;

запровадження системи раннього виявлення незаконного вживання наркотиків, особливо серед підлітків та молоді, як передумови запобігання захворюванням та ефективного лікування осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин;

розроблення стандартів вторинної профілактики вживання психоактивних речовин на всіх ланках надання медичної допомоги;

запровадження роботи міждисциплінарних груп із надання психологічної, біопсихосоціальної допомоги особам з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин;

забезпечення доступу до програм зменшення шкоди, включаючи програми видачі стерильного ін'єкційного інструментарію, кімнати безпечного вживання тощо;

впровадження пілотного проекту та інноваційних програм з профілактики інфекційних захворювань, зменшення шкоди від вживання та попередження

смертності у результаті передозувань у зв'язку із вживанням психоактивних речовин;

розширення доступу до програм лікування осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин, зокрема до замісної підтримувальної терапії та інших заснованих на науково-обґрунтованих методах лікування;

гарантування якості надання послуг з реабілітації зокрема шляхом впровадження заходів з стандартизації та моніторингу якості таких послуг, їх стандартизації;

розроблення та впровадження ефективних маршрутів пацієнтів з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин, для отримання послуг зі зменшення шкоди, лікування та реабілітації після звільнення з місць позбавлення волі;

розширення доступу до лікування осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин та інших коморбідних станів шляхом оптимізації маршруту пацієнта, децентралізації послуг та розширення мережі їх надавачів;

здійснення заходів і закріплення їх на законодавчому рівні послуг з ресоціалізації для осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин (допомога в працевлаштуванні, надання правової допомоги тощо);

попередження фактів незаконного лікування осіб з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин;

удосконалення застосування правового механізму спонукання осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин до проходження діагностики та лікування, медичної та соціальної реабілітації;

законодавче забезпечення функціонування мережі безкоштовних реабілітаційних центрів або організація компенсації від держави для осіб, які проходять лікування, внаслідок вживання психоактивних речовин;

розроблення та впровадження стандартів біопсихосоціальної реабілітації осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин;

надання медичної та реабілітаційної допомоги особам, які вчиняють акти домашнього насильства у стані наркотичного сп'яніння.

Оперативна ціль 2. Удосконалити систему організації та надання лікування через декриміналізацію, протидію стигмі і дискримінації, та впровадження альтернативи покаранню.

Завдання:

запровадження державного контролю персонального проходження пацієнтами курсу замісної підтримувальної терапії шляхом створення персоніфікованого реєстру таких пацієнтів;

декриміналізувати зберігання психоактивних речовин у незначних кількостях для особистого вживання, без мети збуту, шляхом внесення змін до нормативно-правової бази;

провадити застосування альтернативних видів покарань до осіб, які вчиняють злочини невеликої тяжкості, пов'язані з незаконним обігом наркотиків;

проведення інформаційних та освітніх заходів, спрямованих на протидію стигматизації та дискримінації осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин.

Оперативна ціль 3. Організація лікування осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин в установах Державної кримінально-виконавчої служби.

Завдання:

удосконалення механізму тестування та оцінки стану здоров'я засуджених та взятих під варту в установах виконання покарань, зокрема з виявленням осіб, з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин;

забезпечення безперешкодного доступу та безперервності надання всіх видів послуг з лікування, виконання психосоціальних (зокрема реабілітації) і медикоментозних програм (зокрема, детоксикації, замісної підтримуючої терапії та програм зменшення шкоди) в установах Державної кримінально-виконавчої служби (у тому числі і у виховних установах), організації супроводу і контролю цього процесу;

облаштування дільниць слідчих ізоляторів для медичного обслуговування або продовження лікування у програмі замісної підтримувальної терапії;

забезпечення розробки і виконання програм із запобігання повторного вживання наркотиків та можливим рецидивам кримінальної поведінки для осіб, які звільняються з місць позбавлення волі;

Оперативна ціль 4. Створити ефективну систему епідеміологічного нагляду за поширеністю вживання психоактивних речовин та впровадити ефективний моніторинг і оцінку ефективності заходів, що вживаються в рамках реалізації державної політики щодо наркотиків.

Завдання:

удосконалення існуючої системи збору, узагальнення та аналізу даних щодо ключових індикаторів оцінки ефективності державної політики щодо

наркотиків, що пов'язані із медичними та соціально-економічними наслідками вживання наркотиків;

забезпечення проведення періодичних досліджень щодо тенденцій вживання психоактивних речовин, шляхів їх придбання серед різних груп населення та ризикованих практик пов'язаних із вживанням;

проведення моделювання наслідків та формування економічних прогнозів щодо навантаження на систему охорони здоров'я та економіку держави у зв'язку із вживанням психоактивних речовин, висновки якого будуть використані для прийняття рішень щодо необхідних інвестицій і заходів із формування ефективної державної політики щодо наркотиків.

Під час реалізації цієї Стратегії використовуються підходи та інструменти, спрямовані на ефективне та комплексне виконання передбачених нею завдань та досягнення стратегічних та оперативних цілей.

Урядові плани дій, на основі яких визначаються загальнонаціональні, регіональні та місцеві програмні заходи, визначають ключові пріоритети та короткострокові завдання, сукупність та послідовність яких повинна бути спрямована на досягнення основних цілей цієї Стратегії.

Стратегічне планування, загальна координація, забезпечення взаємодії та інтеграції політик, пов'язаних з реалізацією цієї Стратегії, а також моніторинг та оцінка її виконання і доведення результатів такої оцінки до органів державної влади, заінтересованих сторін та суспільства покладається на МОЗ.

Управлінські та організаційні інструменти.

Реалізація цієї Стратегії потребує чіткого розподілу функцій і повноважень між усіма суб'єктами державної політики щодо наркотиків у частині її формування та реалізації, визначення головного органу, що відповідає за формування державної політики щодо наркотиків та координацію її впровадження.

Інструментами, що впливають на ефективність реалізації цієї Стратегії та базуються на її керівних засадах та принципах, є:

координація МОЗ у формуванні та реалізації державної політики щодо обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу;

ефективна міжсекторальна та міжвідомча співпраця у частині реалізації цілей та завдань цієї Стратегії, участь всіх суб'єктів реалізації державної політики щодо наркотиків у досягненні визначених цією Стратегією цілей;

міжнародна співпраця у частині регулярного обміну інформацією, оперативного реагування у частині появи нових психоактивних речовин, їх нелегального трафіку;

зменшення існуючих прогалів у доступі до якісних та ефективних послуг з профілактики, програм зменшення шкоди, біопсихосоціальної допомоги та реабілітації для міського та сільського населення і окремими регіонами;

інтеграція послуг, програм та заходів як в рамках виконання стратегічних та оперативних цілей цієї Стратегії, так і з іншими національними заходами у сфері охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти, регіонального розвитку, забезпечення національної безпеки тощо;

налагодження співпраці та заохочення соціально відповідального бізнесу до виконання завдань, передбачених цією Стратегією, зокрема у частині реалізації заходів первинної профілактики та протидії негативним соціальним наслідкам, пов'язаним із вживанням психоактивних речовин;

уніфікація та стандартизація підходів щодо профілактики, діагностики, медичної та соціально-психологічної допомоги, реабілітації і ресоціалізації особам з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин.

Фінансові інструменти

Однією з основних умов реалізації цієї Стратегії є забезпечення сталого фінансування пов'язаних з нею програм та заходів, зокрема:

забезпечення пріоритету фінансування програм щодо зменшення попиту та пропозиції на психоактивні речовини, діагностики та надання медичної та соціально-психологічної допомоги (включаючи реабілітацію) осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин, розширення доступу до лікування наркотичними лікарськими засобами для осіб, які цього потребують, за рахунок державного та місцевих бюджетів;

узгодження планування заходів та процесів із забезпечення реалізації цієї Стратегії з бюджетним процесом в Україні;

проведення комплексного аналізу видатків та оцінки заходів щодо економічної ефективності заходів із реалізації завдань цієї Стратегії;

забезпечення багаторівневості та компліментарності фінансування заходів за рахунок державного та місцевих бюджетів, ресурсів громад та уникнення його дублювання, в тому числі з інших джерел.

Інструменти громадської участі та контролю

Процеси, пов'язані з реалізацією цієї Стратегії, повинні містити належний механізм залучення заінтересованих сторін до обговорення та прийняття рішень, а інформація про її реалізацію повинна бути максимально відкритою, що потребує:

включення представників заінтересованих сторін, зокрема пацієнтських спільнот, ключових груп населення та представників місцевих громад

до процесів розроблення політик, прийняття рішень та забезпечення можливості внесення пропозицій до розгляду під час прийняття рішень;

удосконалення наявного механізму обміну інформацією і сприяння поширенню інформації про результати реалізації цієї Стратегії серед широкого кола заінтересованих сторін та доведення її до відома громадськості через сучасні засоби масової інформації;

посилення ролі спільнот та місцевих громад у частині реалізації заходів з профілактики, підтримки під час одужання, ресоціалізації осіб з розладами психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин.

Інструменти у сфері управління даними

Ефективність впровадження цієї Стратегії пов'язана з якістю та доступністю даних, які використовуються для прийняття управлінських рішень щодо економічної доцільності та ефективності заходів з державної політики щодо наркотиків, планування їх реалізації. Стратегічно важливим є організація належної системи моніторингу та оцінки ефективності національних заходів з державної політики щодо наркотиків.

Для покращення алгоритмів управління інформацією необхідно:

запровадити ефективну систему збору та аналізу даних на основі яких приймаються управлінські рішення, зокрема у частині аналізу тенденцій щодо появи та поширення психоактивних речовин (включаючи нові), тенденцій їх вживання, способів їх контрабандного ввезення, виробництва та розповсюдження;

розвинути та вдосконалити системи збору узагальнення та аналізу інформації/даних, моніторингу і оцінки заходів реалізації державної політики щодо наркотиків;

розробити необхідні стандарти, впровадити та інтегрувати наявні інформаційні системи розрахунку потреби в наркотичних лікарських засобах, обсягів квот, ввезення їх та територію держави та вивезення, виготовлення, виробництва, призначень, та відпуску, а також обліку осіб, які потребують лікування залежності та лікування із використанням наркотичних лікарських засобів в електронній системі охорони здоров'я та забезпечити обмін звітною документацією між закладами охорони здоров'я всіх форм власності та суб'єктами, задіяними в організації ввезення та вивезення з митної території України цих лікарських засобів, виробництва, виготовлення тощо;

здійснити перехід від рутинного моніторингу до системи формування та постійного оновлення стратегічної інформації, її поширення і використання під час формування та впровадження заходів з протидії наркозлочинності;

запровадити індикатори для вимірювання ефективності національних заходів з реалізації державної політики щодо наркотиків та регулярно відслідковувати їх виконання;

налагодити міжнародну співпрацю з метою забезпечення належного обміну інформацією та формування глобальних джерел статистичних даних.

Інструменти у сфері освіти та науки

Людські ресурси, науковий та освітній розвиток є запорукою практичного впровадження заходів, що сприяють досягненню цілей та завдань передбачених цією Стратегією. Для повноцінного використання сучасних підходів та кращих міжнародних практик необхідним є постійний розвиток потенціалу та дотримання високих стандартів у сфері освіти та науки, зокрема:

формування серед населення, медичних працівників, членів педагогічних колективів, тощо розуміння проблеми вживання психоактивних речовин, природи залежності та методів профілактики та лікування;

проведення наукових досліджень для розроблення інноваційних підходів до формування програм та заходів, впровадження новітніх методів профілактики, діагностики та біопсихосоціальної допомоги (включаючи використання нових наркотичних лікарських засобів);

проведення досліджень з питань державної політики щодо наркотиків за рахунок коштів державного бюджету та забезпечення прямого використання отриманих даних у процесі прийняття рішень;

забезпечення розвитку безперервної дистанційної форми здобуття освіти з використанням онлайн-ресурсів та платформ, зокрема особам, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та його інкорпорація в систему післядипломної освіти;

забезпечення розвитку неформальної освіти та просвітницької роботи, спрямованих на формування здорового способу життя, усвідомленого ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточення, безпечних поведінкових практик та профілактики захворювань;

забезпечення розвитку міжнародної співпраці для обміну даними, впровадження кращих міжнародних практик та технологій.

Очікувані результати

Моніторинг реалізації цієї Стратегії.

Реалізація цієї Стратегії в цілому, а також виконання заходів, що впроваджуються з метою досягнення її цілей та завдань, потребують проведення системного моніторингу, оцінки та розбудови єдиної методології для вдосконалення процесу стратегічного планування та виконання різнорівневих програм, проєктів міжнародної технічної допомоги та окремих заходів.

Раз на 5 років відповідальні суб'єкти подають до МОЗ інформацію за ключовими індикаторами ефективності реалізації Стратегії. МОЗ готує та оприлюднює звіт.

Ключовими індикаторами ефективності реалізації Стратегії відповідно до її стратегічних цілей є:

Індикатор	Цільове значення 2020 року	Цільове значення 2025 року	Цільове значення 2030 року
-----------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Стратегічна ціль 1. Популяризація здорового способу життя та зменшення попиту на психоактивні речовини

Кількість стандартів, направлених на профілактику вживання та розповсюдження психоактивних речовин			
Кількість працівників, задіяних у державному секторі надання допомоги з профілактики вживання та розповсюдження психоактивних речовин			
Кількість працівників, задіяних у приватному секторі надання допомоги з профілактики вживання та розповсюдження психоактивних речовин			
Відсоток дітей та молоді, які вживали психоактивні речовини			
Відсоток осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах, які вживали психоактивні речовини			
Відсоток дорослого населення, які вживали психоактивні речовини			
Відсоток осіб, що знаходяться в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, які вживають психоактивні речовини			
Відсоток військовослужбовців, які вживають психоактивні речовини			
Відсоток зафіксованих нещасних випадків на виробництві скоєних працівниками у стані наркотичного сп'яніння			
Відсоток військовослужбовців, які відсторонені від носіння зброї у зв'язку із перебуванням у стані наркотичного сп'яніння			
Кількість складених протоколів про адміністративні правопорушення у зв'язку із перебуванням у стані наркотичного сп'яніння			

Кількість педагогічних працівників, що залучені до тренінгів, семінарів, лекцій, пов'язаних із профілактикою вживання психоактивних речовин			
Кількість роботодавців, які відвідали тренінги, семінари, лекції, пов'язані з профілактикою вживання психоактивних речовин			
Кількість керівників військових формувань, правоохоронних органів, які відвідали тренінги, семінари, лекції, пов'язані з профілактикою вживання психоактивних речовин			
Кількість військовослужбовців, що перебувають на контрактній або строковій службі та відвідують заходи розвитку особистості			
Кількість осіб, що перебувають в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах та відвідують заходи розвитку особистості			
Кількість роботодавців, що забезпечують для працівників дотримання здорового способу життя, участі їх у розважальних, спортивних та інших заходах			
Кількість дітей та молоді, які охоплені заходами, спрямованими на формування здорового способу життя			

Стратегічна ціль 2. Протидія незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів, а також зменшення пропозицій таких засобів і речовин, які знаходяться у незаконному обігу та своєчасне їх вилучення

Кількість стандартів, затверджених наказами суб'єктів оперативно-розшукової діяльності направлених на зменшення пропозицій розповсюдження та вилучення психоактивних речовин			
Кількість працівників, задіяних у здійсненні оперативно-розшукової діяльності, пов'язаної із зменшенням пропозицій розповсюдження та вилучення психоактивних речовин			
Середньорічна кількість справ про адміністративні правопорушення за статтею 130 Кодексу про адміністративні правопорушення України			
Середньорічна кількість справ про адміністративні правопорушення за статтею 172 Кодексу про адміністративні правопорушення			

України			
Середньорічна кількість справ про адміністративні правопорушення за статтею 179 Кодексу про адміністративні правопорушення України			
Середньорічна кількість кримінальних справ за статтею 305 Кримінального Кодексу України (далі – КК України)			
Середньорічна кількість кримінальних справ за статтею 309 КК України			
Середньорічна кількість кримінальних справ за статтею 305-320 КК України			
Середньорічна кількість проведених експертиз (у розрізі назв психоактивних речовин) щодо яких приймається процесуальне рішення про порушення кримінальної справи			
Середньорічна кількість проведених експертних досліджень, призначених у ході розслідування кримінальних справ (у розрізі назв психоактивних речовин) щодо вилучених психоактивних речовин, які є предметом злочину			
Середньорічна кількість вилучених із незаконного обігу психоактивних речовин			
Середньорічна кількість осіб щодо яких порушено кримінальні справи, передбачені статтею 305 КК України			
Середньорічна кількість осіб щодо яких порушено кримінальні справи, передбачені статтею 309 КК України			
Середньорічна кількість осіб щодо яких порушено кримінальні справи, передбачені статтею 305-320 КК України			
Середньорічна кількість осіб щодо яких є вирок суду у скоєнні злочину, передбаченого статтею 305 КК України			
Середньорічна кількість осіб щодо яких є вирок суду у скоєнні злочину, передбаченого статтею 309 КК України			
Середньорічна кількість осіб щодо яких є вирок суду у скоєнні злочину, передбаченого статтями 305-320 КК України			
Середньорічна кількість осіб, що перебувають в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах за скоєння злочину, передбаченого			

статтею 305 КК України			
Середньорічна кількість осіб, що перебувають в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах за скоєння злочину, передбаченого статтею 309 КК України			
Середньорічна кількість осіб, що перебувають в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах за скоєння злочину, передбаченого статтями 305-320 КК України			
Середньорічна кількість вилучених із незаконного обігу психоактивних речовин			
Середньорічна кількість знищених за рішення суду психоактивних речовин			
Середньорічна кількість знищених за рішення суду психоактивних речовин			
Кількість проведених заходів із оперативної закупівлі психоактивних речовин			
Кількість проведених заходів із контрольованого постачання психоактивних речовин			
Кількість випадків із застосування заходів адміністративного впливу до розважальних закладів у зв'язку із виявленими порушеннями з психоактивними речовинами			

Стратегічна ціль 3. Забезпечення доступності наркотичних лікарських засобів для осіб, які цього потребують

Кількість стандартів, затверджених наказами центральних органів виконавчої влади направлених на забезпечення населення наркотичними лікарськими засобами			
Кількість стандартів, затверджених наказами центральних органів виконавчої влади, направлених на отримання ліцензії на право здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів			
Середньорічна кількість відмов у видачі ліцензії на обіг наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів			
Кількість лікувально-профілактичних закладів, які мають ліцензію на обіг наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів			
Кількість аптечних закладів, які мають ліцензію на обіг наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів			

Кількість соціальних закладів, які мають ліцензію на обіг наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів			
Середньорічна кількість наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів необхідна для забезпечення щорічної потреби у медичних цілях			
Середньорічна кількість наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів необхідна для забезпечення щорічної потреби у наукових цілях			
Середньорічна кількість наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів необхідна для забезпечення щорічної потреби у ветеринарних цілях			
Середньорічна кількість наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів необхідна для забезпечення щорічної потреби у промислових цілях			
Середньорічна кількість осіб, які потребують знеболення наркотичними лікарськими засобами			
Середньорічна кількість осіб, які потребують лікування седативними наркотичними лікарськими засобами			
Середньорічна кількість наркотичних лікарських засобів, що підлягають вивезенню з території України			
Кількість скарг пацієнтів про відмову у наданні медичної допомоги із використання наркотичних лікарських засобів			

Стратегічна ціль 4. Надання своєчасних та якісних послуг із діагностики, профілактики, медичної та соціально-психологічної допомоги особам з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин, а також доступності до комплексних програм зменшення шкоди.

Кількість стандартів норм та правил, затверджених центральними органами виконавчої влади, направлених на забезпечення надання медичної допомоги особам з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин			
Кількість працівників, задіяних у державному секторі надання медичної допомоги особам з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин			

Кількість працівників, задіяних у приватному секторі надання медичної допомоги особам з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин			
Кількість працівників, задіяних у державному секторі надання медичної допомоги особам з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання опіоїдів в рамках програми замісної підтримувальної терапії			
Кількість працівників, задіяних у приватному секторі надання медичної допомоги особам з розладами психіки та поведінки внаслідок вживання опіоїдів в рамках програми замісної підтримувальної терапії			
Кількість осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах через вплив несприятливих зовнішніх та/або внутрішніх чинників, спричинених невиліковними хворобами, хворобами, що потребують тривалого лікування осіб з розладами психіки та поведінки, у тому числі внаслідок вживання психоактивних речовин, та отримали соціальні послуги			
Відсоток осіб які отримали допомогу у зв'язку із профілактикою хвороб, пов'язаних із розладами психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин на 100 тис. населення			
Відсоток осіб які отримали допомогу у зв'язку із профілактикою хвороб, пов'язаних з розладами психіки та поведінки, в наслідок вживання психоактивних речовин на 100 тис. осіб із вказаним вище встановленим діагнозом			
Ознаки та стан наркотичного сп'яніння:			
Кількість стандартів, затверджених відомчими нормативно-правовими актами на виявлення осіб з ознаками наркотичного сп'яніння			
Кількість осіб, у яких виявлено ознаки наркотичного сп'яніння на робочому місці (у розрізі професій підвищеного ризику перевізників, шахтарів та інших)			
Кількість осіб, у яких встановлено у закладах охорони здоров'я стан наркотичного сп'яніння на робочому місці (у розрізі професій підвищеного ризику перевізників, шахтарів			

та інших)			
Кількість закладів охорони здоров'я, які залучаються регіональними управліннями охорони здоров'я до встановлення наркотичного стану сп'яніння			
Кількість осіб, у яких виявлено ознаки наркотичного сп'яніння на місці несення військової служби			
Кількість осіб, у яких встановлено стан наркотичного сп'яніння у військово-медичних установах			
Кількість військово-медичних установ, які наділені правом Військово-медичного управління Міністерства оборони встановлювати стан наркотичного сп'яніння у військовослужбовців			
Кількість осіб, у яких виявлено ознаки наркотичного сп'яніння на місці виявлення такого стану Національною поліцією			
Кількість осіб яким встановлено стан наркотичного сп'яніння у закладах охорони здоров'я за направленням Національної поліції			
Кількість задекларованих (дозволених до застосування) технічних засобів багаторазового застосування (Драгер та ін.) на виявлення ознак наркотичного сп'яніння			
Кількість задекларованих (дозволених до застосування) технічних засобів одноразового застосування (у розрізі – сеча, піт, слина, та ін.) на виявлення ознак наркотичного сп'яніння			
Діагностика:			
Кількість стандартів норм правил, затверджених центральними органами виконавчої влади щодо діагностики хвороб, пов'язаних з розладами психіки та поведінки, в наслідок вживання психоактивних речовин			
Кількість ліцензій виданих органом ліцензування державним закладам охорони здоров'я на здійснення діяльності із діагностики хвороб, пов'язаних з розладами психіки та поведінки, в наслідок вживання психоактивних речовин			
Кількість ліцензій виданих органом ліцензування приватним закладам охорони здоров'я на здійснення діяльності			

із діагностики хвороб, пов'язаних з розладами психіки та поведінки, в наслідок вживання психоактивних речовин			
Середньорічна кількість осіб щодо яких здійснено діагностику на наявність хвороб, пов'язаних з розладами психіки та поведінки, в наслідок вживання психоактивних речовин			
Середньорічна кількість осіб щодо яких встановлено діагноз - розлади психіки та поведінки, в наслідок вживання психоактивних речовин			
Середньорічна кількість осіб, що отримали первинну медичну допомогу			
Середньорічна кількість осіб, що отримали вторинну (спеціалізовану) медичну допомогу			
Середньорічна кількість осіб, що отримали третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу			
Відсоток осіб, які отримували лікування з розладу психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин на 100 тис. населення			
Відсоток осіб, які вперше отримували лікування з розладу психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин на 100 тис. населення			
Нові діагностовані випадки інфекційних захворювань через ін'єкційне вживання психоактивних речовин – (кількість випадків / 100 000 осіб)			
Ін'єкційне вживання психоактивних речовин (кількість випадків / 100 000 осіб)			
Кількість смертей від вживання психоактивних речовин			
Кількість осіб, які отримують замісну підтримувальну терапію			
Відсоток дітей, які вперше отримували лікування з розладу психіки та поведінки, внаслідок вживання психоактивних речовин на 100 тис. населення			
Кількість смертей дітей від вживання психоактивних речовин			

Інші індикатори, а також проміжні цільові показники ключових індикаторів повинні базуватися на стратегічних та оперативних цілях цієї

Стратегії, не суперечити їм та затверджуватися відповідними нормативно-правовими актами.

Обсяг фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів

Фінансування заходів щодо реалізації цієї Стратегії здійснюватиметься за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів у межах асигнувань, що передбачаються на відповідний рік, благодійних фондів, міжнародної технічної та фінансової допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

Обсяг фінансування, матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для реалізації цієї Стратегії, визначається щороку з урахуванням можливостей джерел фінансування.
